

De Økonomiske Råd

Formandskabet

PRESSEMEDDELELSE FRA FORMANDSKABET FOR DE ØKONOMISKE RÅD KLAUSULERET TIL DEN 30. APRIL 2019 KLOKKEN 12.00

Den nye rapport fra formandskabet for Det Miljøøkonomiske Råd, årets *miljøøkonomiske vismandsrapport*, indeholder følgende to kapitler:

- Miljøpåvirkning og fordeling
- Lækage af drivhusgasudledninger af dansk klimapolitik

Er der social ulighed i miljøpåvirkninger i Danmark?

I rapportens første kapitel fokuseres på social ulighed i fordelingen af miljøpåvirkninger. Konkret ses på luftforurening i form af partikler og NO₂ samt støj fra vejtrafik. Derudover ses på nærhed til natur.

Overordnet tyder rapportens analyser ikke på, at der er stor social ulighed i de betragtede miljøpåvirkninger. De socioøkonomiske karakteristika for personer i de mest miljøbelastede boliger ligner overordnet set hele befolkningen, men der er dog forskelle.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Problemerne med støj og luftforurening er mest udtalt i og omkring Hovedstaden og de større byer. Den højere miljøbelastning i byerne bidrager til at forklare, at der i de mest belastede boliger er en vis overrepræsentation af personer med videregående uddannelse såvel som af indvandrere og efterkommere. Forskellene er dog ikke store.”

Udenlandske undersøgelser har fundet, at miljøbelastningen er større for personer med lav indkomst sammenlignet med personer med høj indkomst. Det er også tilfældet i Danmark, men sammenhængen er meget svag. Således er der store forskelle i miljøbelastning mellem personer med samme indkomstniveau. Forskelle i indkomst er derfor ikke en væsentlig forklaring på forskelle i miljøbelastning mellem forskellige personer i Danmark.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Vores analyser viser, at sammenhængen mellem indkomst og miljøbelastning er svag i Danmark. Det er således familier fra begge ender af indkomstfordelingen, der bor steder med relativt meget støj og høj luftforurening.”

Påvirker dansk klimapolitik klimaet?

Klimapolitiske tiltag i Danmark reducerer de danske udledninger af drivhusgasser, men kan samtidig betyde, at udledningerne stiger i udlandet – et fænomen, der betegnes lækage. Derfor kan der være risiko for, at danske klimapolitiske tiltag ikke gavner klimaet.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Danske klimapolitiske tiltag mindsker de globale udledninger af drivhusgasser, men der er ikke fuld effekt, da strammere dansk klimapolitik leder til en stigning i udledningen i andre lande.”

Analyserne i rapporten viser, at de udenlandske udledninger stiger med omkring ½ mio. ton CO₂e, når de danske udledninger reduceres med 1 mio. ton CO₂e via en ensartet CO₂-afgift. Det betyder, at en dansk reduktion på 1 mio. ton CO₂e kun reducerer de globale udledninger med omkring det halve. Baggrunden for de øgede udenlandske udledninger er blandt andet, at importen af relativt CO₂-intensive varer øges, når den danske produktion drejes væk fra brancher, der udleder mange drivhusgasser.

Generelt er lækagen højest for erhverv, der er omfattet af det europæiske kvotesystem, EU-ETS, dvs. den energiintensive industri samt el- og varmebranchen. Derudover er lækageraten også relativ høj for landbruget. For disse erhverv er lækageraten omkring 70 pct. – svarende til, at en reduktion af de danske udledninger på 1 mio. ton, øger de udenlandske udledninger med omkring 0,7 mio. ton. Den relativt høje lækagerate i sektorer omfattet af kvotesystemet skyldes, at frigjorte kvoter i Danmark på langt sigt bruges i andre EU-lande. Den relativt høje lækagerate for landbruget er en konsekvens af, at forbruget af fødevarer ikke påvirkes ret meget af eksempelvis en afgift på drivhusgasser fra landbruget. Det betyder, at en mindre landbrugsproduktion i Danmark fører til en relativt stor produktionsstigning i udlandet.

Miljøøkonomisk vismand, Lars Gårn Hansen udtaler:

“Den danske målsætning om klimaneutralitet i 2050 og vores internationale forpligtigelser nås billigst muligt, hvis man sikrer ensartede CO₂-afgifter på alle udledninger fra Danmark. Gør man det, vil de globale udledninger kun falde med omtrent det halve af den danske reduktion på grund af lækage.”

“Hvis man politisk ønsker, at den danske klimaindsats i højere grad skal reducere de globale udledninger er det relevant at lade afgifter på drivhusgasser afspejle graden af lækage. Det trækker i retning af lidt højere CO₂-afgifter på husholdninger, transport og ikke-energiintensiv industri – og lidt lavere afgifter på landbrug og energiproduktion.”

“Korrigeres CO₂-afgifterne for graden af lækage bliver det dyrere at opnå de givne danske klimamålsætninger – men gevinsten bliver, at effekten på de globale udledninger bliver større.”

“Vores beregninger viser, at landbruget skal stå for en væsentlig del af reduktionerne i en omkostningseffektiv opfyldelse af reduktionsmålet i ikke-kvotesektoren i 2030. Dette gælder også, selvom der tages højde for lækage. Landbrugets andel af reduktionsforpligtelsen mindskes fra godt en tredjedel til godt en fjerdedel, når der tages højde for lækage.”

Den miljøøkonomiske vismandsrapport, *Økonomi og Miljø, 2019* er udarbejdet forud for mødet i Det Miljøøkonomiske Råd den 30. april. Vurderinger og anbefalinger i rapporten og i denne pressemeddelelse er alene formandskabets.

De Økonomiske Råds formandskab består af: Michael Svarer, Lars Gårn Hansen, Carl-Johan Dalgaard samt Torben Tranæs.

Rapporten og denne pressemeddelelse er klausuleret til tirsdag den 30. april kl. 12.00. Rapporten præsenteres på et pressemøde i Amaliegade 44:

Pressemøde: Tirsdag den 30. april kl. 12.30

For yderligere oplysninger:

Direktør John Smidt
+45 6185 2041
jsm@dors.dk

www.dors.dk

@DORSsekretariat